

[Frank Jensen]

stor betydning for, hvilken placering de voksne har i voksendommen. Man er ikke længere bare placeret én gang for alle, når man har fået job og familie. Mange bryder op af lyst eller tvang, når børnene er flyttet hjemmefra. De får en ny uddannelse, et andet job, et andet liv, en ny voksendom. Det er en udfordring til forskning i voksenuddannelse.

Så vi står altså med nogle konkrete forandringer i det danske samfund og vores voksenalder på det kulturelle område, som betinger, at vi er nødt til at forske på det område for at kunne tilfredsstille de nye behov, som voksendommen medfører.

Vi står også over for den situation, at vi har nogle store forandringer i alderssammensætningen i det danske samfund, altså på demografien. Vi ved faktisk i dag med de mennesker, der er født og sat på Jorden, at vi i løbet af 1990'erne vil få en drastisk nedgang i nytillførselen til arbejdsmarkedet. I perioden fra 1990 frem til indgangen til det nye årtusind, vil aldersgruppen 18-23-årige falde med 25 pct. Vi får altså en situation, hvor der er betydelig flere ældre i det danske samfund, betydelig færre i den produktive alder og betydelig færre unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet. Det medfører, at vi fra midten af 1990'erne har et direkte fald i arbejdsstyrken.

Vi ved altså, at hvis Danmark skal være i stand til at gribe det opsving, der er i gang i den internationale økonomi og ikke mindst i Europa, skal vi investere i den arbejdskraft, den arbejdsstyrke, som er på arbejdsmarkedet i dag. Den skal altså have livslang uddannelse.

Skal det lykkes for os – det er en klar betingelse for, at Danmark vil være i stand til at løse vores balanceproblemer i dansk økonomi, som jeg tror økonomiministeren og forskningsministeren drøfter så voldsomt i dag – at få løst balanceproblemerne i dansk økonomi, er voksenuddannelse et utrolig vigtigt element i den sammenhængende politik for at løse balanceproblemerne. Vi skal altså i højere grad være i stand til at investere uddannelsesmæssigt i de voksne; og det kræver altså, at vi har nogle ordentlige værktøjer, et ordentligt grundlag for at kunne etablere en sådan yderligere intensivering af efteruddannelse og af voksenuddannelse.

Dernæst ved vi, at teknologiske forandringer i samfundet hele tiden stiller krav til arbejds-

styrken om at være fleksibel og omstillingsberedt til at udfylde sin plads eller en anden plads på arbejdsmarkedet, som også stiller krav til omstillingsberedskabet gennem uddannelse.

Det er uforståeligt, at mens vi lever i en tid, hvor både regeringen og oppositionen er vældig optaget af at styrke efteruddannelses- og voksenuddannelsesaktiviteten – og det er godt, for det er en klar betingelse som sagt for, at vi kan løfte og gribe chancen for væksten, som finder sted i den internationale økonomi og ikke mindst i Europa – og har sat dem på den politiske dagsorden igennem planerne, at vi så ikke er i stand til at følge det op med en styrkelse af forskningen i folkeoplysning og voksenuddannelse. Det er en klar betingelse for, at det vil lykkes os at få de store efteruddannelses- og voksenuddannelsesprogrammer i gang, at vi har nogle bedre værktøjer.

Som ministeren var inde på, bruger det danske samfund i dag et meget stort beløb på efteruddannelse og voksenuddannelse og folkeoplysning. Vi bruger et sted mellem 6 og 8 mia. kr., som det også fremgår af forslaget bemærkninger, bredt på feltet af private og offentlige aktiviteter inden for området. Vi ved ikke i dag, hr. minister, hvor god effekten er af den store indsats.

Vi har nogle ideer om, at det er godt, og vi kan se på nogle af de resultater, som er kommet ud af evalueringen af 10-punkts-programmer og forhåbentlig også af 7-punkts-programmer med skolen som lokalt kulturcenter, at det er positive resultater. Men vi har ikke et sammenhængende fundament for, at vi i Folketinget er i stand til at bygge et bæredygtigt og konstruktivt forslag op om vores efteruddannelses- og voksenuddannelsesaktiviteter. Det mener vi er et problem for Folketinget, og det bør og skal forskerne hjælpe os med.

Ministeren var inde på, at et sådant initiativ fra Folketingets side strider mod den dagsorden, som blev vedtaget i Folketinget den 27. marts under den forskningspolitiske forespørgselsdebat. Jeg skal ikke blande mig i diskussionen om fortolkningen af dagsordenen i og med, at Socialdemokratiet undlod at stemme for dagsordenen. Som forslagsstilleren bag dagsordenen, hr. Rahbæk Møller, har redegjort for, er der i hvert fald ikke enighed blandt dem, der stod bag dagsordenen, om, at Folketinget ikke i fremtiden skal være i stand til at formulere øn-